



Вінсент ван Гог. Вересень 1889 р. Н. Лігерос. Feuille sur Caillefroid Moleskine

З 11-го червня і протягом місяця в Палеонтологічному та історичному музеї Птолемаїди триватиме художня виставка відомого грецького вченого, добре відомого читачам українських сторінок, Нікоса Лігероса. Цього разу експонатами виставки є не лише олія, але й пастилі - роботи, що є продовженням книги "Le monde de Vincent", яка вийшла минулого року французькою мовою, а також досліджень "Le Sud de Van Gogh". Вивчаючи життя та творчість голландського художника Нікос Лігерос намагається показати своїм сучасникам багатогранну особистість ван Гога не тільки як художника, але як талановитого письменника, мовника, перекладача, священника і, найосновніше, Вінсента - Людину. Хто зміг побувати на вернісажі виставки, що подорожує регіонами Греції і зараз на цілий місяць "осіла" за ініціативою мерів в Птолемаїді, і мав можливість послухати лекцію

ВІНСЕНТ ВАН ГОГ ОЧИМА НІКОСА ЛІГЕРОСА

нам звільнити свою уяву від хибного міфу і якомога ближче наблизитися до чуттєвого світу ван Гога. Доповнена пастилями виставка Птолемаїди носить назву «Людяність Вінсента». Ми попросили пана Лігероса розповісти, чому він зосереджує нашу увагу саме на цьому аспекті особистості художника і чому він змінив назву виставки, яка досі звучала «Світ Вінсента». Пропонуємо також вашій увазі вірш «Моєму брату», написаний Н. Лігеросом на лєтовіші в час коли він чекав оголошення посади на літак, який повіз його в Птолемаїду на вернісаж. А також автопортрет Вінсента ван Гога, який Н. Лігерос намалював в той момент, коли готується ця публікація.

ЛЮДЯНІСТЬ ВІНСЕНТА

Людяність Вінсента є перш за все природна. Не створена для суспільства. Тому що його безпосередність по відношенню до природи є недопустимою за формальними умовностями. В його уяві квіти не є просто рослинами, він відносить до них як до людиноподібних образів зі своїм особливим психосинтезом. Торкається до них з покірністю, тому що розуміє їх чутливість. Саме тому його портрети є настільки людяними. В його



Н. Лігерос з мером Птолемаїди Григорісом Тіомарісом.

Довідка:

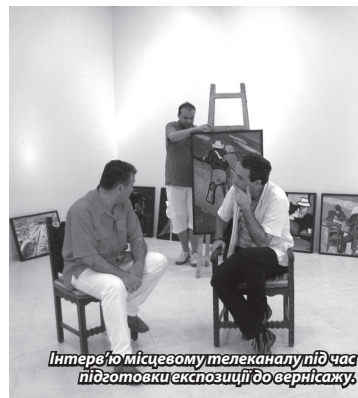
Нікос Лігерос - єдиний грек, що входить до списку 50-ти найрозумніших людей планети. Рівень його інтелекту зустрічається у співвідношенні 1 до 80.000.000 людей. Сам п. Лігерос вважає це «дарунком людяності» і запевняє, що єдине,

чого прагне - завжди залишатися «людиною». Стратегічний радник, світовий рекордсмен з теорії чисел, викладач Ліонського університету, багатьох грецьких університетів та академії, голова комісії при міністерстві освіти Греції, що відповідає за мистецькі школи. Сфера діяльності досить різно-

манітна як в галузі науки, так і в галузі мистецтва. З минулого року є радником Товариства «Українсько-грецька думка» з питання визнання Голодомору 1932-33 рр. в Україні Геноцидом українського народу, а також усього спектру питань, що турбують грецьких українців.

пана Лігероса, якою він обов'язково супроводжує кожний свій вернісаж, збагатився цікавими та маловідомими фактами з життя відомого художника. Своїми картинами грецький художник виділяє, можливо непомітно для звичайного ока деталі з картин ван Гога, які мають велике значення для розуміння його творчості і яким надавав великого значення сам художник. Наприклад, ми знаємо, що часто на задньому плані картини в жовтому капелюсі зображений сам художник. Картини Лігероса виказують відмінне знання тонкощів мистецтва ван Гога та характерну для них ніжність кольорової маси. Вони дають нам можливість проникнути у внутрішній світ художника і осягнути велич його почуттів та людяності. Ван Гог володів багатьма мовами і був перекладачем Біблії. Певний час був священником в одній з найбідніших провінцій Брюсселю і був звільнений за «надмірну старанність». Не забуваймо, що помер художник серед байдужості та невігластва. Сучасники охрестили його психічно хворим і тільки брату Тео, якого він вважав своїм другим «я», ми завдячуємо тим, що ван Гог відбувся. До речі, на всіх картинах художника стоїть підпис - Вінсент. Він ніколи не підписувався прізвищем. Багата переписка між братами, яка тривала протягом усього життя і яка має також і літературну цінність, стала суттєвим джерелом досліджень особистості ван Гога та його мистецьких пошуків.

Отже, коли Вінсент вийав з Парижу, Тео пише: «Він належить до раси провідників ідей, які, занурені в рутину повсякденності, губляться і втрачають свій блиск. Окрім цього має дуже добре серце і завжди намагається зробити щось хороше для інших. Але втрачають ті, хто не хочуть його пізнати і зрозуміти». Слова Тео стали пророчими і, наразі, зараз Вінсент ван Гог реабілітований в очах людства. Своєю працею Нікос Лігерос допомагає



Інтер'ю місцевому телеканалу під час підготовки експозиції до вернісажу.

картинах можна відгадати скритий діалог, що відбувається між моделлю та художником. Саме ця мовчазна розмова є метою твору. Вінсент не є художником у звичному змісті цього слова, зрештою, про це він сам говорить у переписці з братом - своїм іншим єго. Він не малює тільки задля краси, але й задля правди, і це складає парадокс його мистецького почерку. Борється з технікою кольорів, щоб прийти до техніки людяності. Малює почуття та відчуття, мовчазний та нерухомий серед пустелі суспільства. Годинами блукає стежками природи, щоб відшукати пейзаж, який не має забути, і його зображення є данина пам'яті та болю. Людство і час є основними моментами в творчості Вінсента, але проявляються тільки через релігію, де поняття порожноті втілене як стале. Він думає колективно, тому що немає сенсу людина сама по собі. Вінсент існує лише через спі-

вівування. Втіленням цієї схеми є його відносини з братом і їх сліди - переписка. Як обдарований, Вінсент використовує мову для того, щоб висловити свою думку і щоб уникнути непорозуміння суспільства. І якщо навіть повстає у своїх втрах, його мета є людяною і справедливою, тому що не може бути іншою. Вся його любов перетворилася з плином часу в пристрасть. І пристрасть перетворилася в пристрасть через супротив суспільства. Дослідження кольорів Вінсентом мають на меті розуміння природи людей. Він потребує сонця справедливості, щоб освітити не тільки зоряну ніч, але й сподівання бідних, котрі залишилися людьми серед величч мизерії. Таким чином, метою Нікоса Лігероса є показати вклад Вінсента ван Гога в поступ людства. Цього разу, дослідження не обмежуються тільки олією, але й пастилями. В такий спосіб глядач може дослідити фундаментальні дрібниці вчителя кольорів. Структурно відчуття простору Вінсента ван Гога ґрунтуються на стосунках між кольорами. Це якрз і є однією з причин, чому він розділяє їх чорною полоскою, що дозволило деяким фахівцям розцінювати його як дизайнера, а не художника. Але особливість голландського вчителя в тому, що коли він вивив кольори і їх масу у Франції, йому вдалося перевершити дизайнера і вийти за межі звичайного малювання. Його зачепили багато впливів і мода, але по суті Вінсент ван Гог крокував своєю власною стежиною в мистецтві. Так він своєю людяністю створив новий світ, який не існував навіть в утопічному малюванні. Вінсент ван Гог викликав зміну фази, наслідки якої ми відчуваємо навіть зараз. Його розумові схеми не оголюються через цю виставку Нікоса Лігероса, але стають більш доступними і об'єктивними. Аналіз ліній і її товщини має сенс життя в глибині думки. Для того, щоб зрозуміти художника такого розмаху, потрібно винайти новий спосіб підходу, суміш стратегій, до якої входили би і мистецтво і технічні прийоми, щоб зрозуміти таке яскраве чоло в п'ятимі забуття.

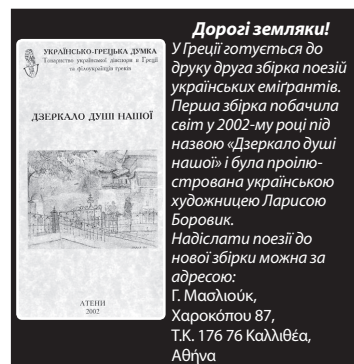
МОЄМУ БРАТУ

Вінсент, чому ти не сказав, що тобі бракує фарб?
Кому іншому ти про це скажеш?
Скільки хочеш, щоб я привіз?
Коли ти підеш до старого млина?
Там, поблизу від бук, згадаєш мене?
Маю ще його книгу поруч,
і зараз, коли її читаю, хвилююся.
Ти не сам серед жовтої долини,
існує кипарис, що чекає на тебе.
Той, що ми посадили в нашій уяві.
Зверни увагу на голубизну річки,
хочу, щоб ти мені сказав, чи вона тече як колись.
І коли підійматимешся сходами, не плач,
знаю, знаю, це тяжко.
Дивися просто на брудну стінку,
не для того, щоб забути, але для того, щоб жити.
Не стукай в двері,
на тебе вже чекають мій сон.
І мене зайдеши, не začínай,
так, щоб я знав, що ти там.
На столі знайдеш буханку,
риба буде ще тепла,
їж з апетитом,
для мене,
твій Тео.

Нікос Лігерос

Галина Авлюк.

Світлина: мостра публікація.



Дорогі земляки!

У Греції готується до друку друга збірка поезії українських емігрантів. Перша збірка побачила світ у 2002-му році під назвою «Дзеркало душі нашої» і була проілюстрована українською художницею Ларисою Боровик. Надіслати поезії до нової збірки можна за адресою: Г. Маюлюк, Харокболоу 87, Т.К. 176 76 Калліфеа, Афіна



ЩО МАЄ ВІДБУТИСЯ В УКРАЇНІ, АБИ ЖИТТЯ ПОЛІПШИЛОСЬ. «Газета по-київськи» провела опитування громадян - різних за віком і фахом - на цю тему. Ось лише деякі висловлювання: Керівництво не бачить за народом людей.- Поки ми байдужі - нічого не зміниться.- Ми маємо навчитися користуватися свободою.- Потрібно рухатися до Європи не фізично, а морально.- Українець нарешті має отримати власність.- Без диктатури нічого не вийде.

ЮЩЕНКО ВІДМОВИВСЯ ВІД ТРЕТИНИ СВОЇХ ЗАКОРДОННИХ ПОЇЗДОК. «Сьогодні» аналізує причини такого рішення президента. І робить висновок, що він відмовився від поїздок не тому, що там його не чекають, а для економії бюджетних коштів у зв'язку з фінансово-економічною кризою. Часопис наводить слова президента, де він розкритикував ухвалені ВР поправки до державного бюджету, якими передбачено виділення додаткових 100 мільйонів гривень на діяльність парламенту. Президентка обурює збільшення на три з половиною мільйони гривень видатків на закордонні поїздки депутатів Ради. У червні Віктор Ющенко відклав свій державний візит до Австралії, а також деяких азійських країн.

«ХАБАРОНЕБЕЗПЕЧНІ» - під таким заголовком у газеті «День» йдеться про таку особливість нашого життя, як корупція серед чиновників. Хоча вона нікуди не зникає, але цю тему активно піднімають громадські організації, проводять різноманітні дослідження, і це вже позитив для України. Соціологи встановили, що найчастіше дають хабарі підприємці, бо вони найчастіше контактують з чиновниками, і мають що дати, бо є можливими. А найкращий спосіб боротися з хабарниками - це знання законів, і мати сміливість боротися за свої права, пише видання. Тож треба звертатися у громадські організації, які допоможуть відстоювати свою правду в суді.

«ПОЛІТИЧНІ ЧЕПУРУНИ: В ДІАМАНТАХ, ВІД КУТЮР, НА ЛІТАКАХ» - під таким заголовком газета «Нова» пише про предмети розкоші українських політиків. Йдеться про те, що якби політики відмовилися від своїх діамантів, коштовних годинників, то можна було б вирішити не одну проблему. Згадують депутати і посадовці, годинники яких коштують від 20 тисяч до півмільйона доларів. І найцікавіше, що ніхто з політиків не соромиться своїх захмарних статків, навпаки люблять розповідати про унікальність годинника чи пристрасть до діамантів. Тоді, як серед західних політиків дорогої аксесуари вважаються погані смачком. Приміром, на доларі у Барака Обами годинник за пару десятків доларів.

Я ПРАЦЮЮ НЕ НА НАСТУПНІ ВИБОРИ, А НА НАСТУПНІ ПОКОЛІННЯ» - заголовок «України молоді». Часопис вміщує розлоге інтерв'ю Віктора Ющенка, в якому президент оцінює плюси і мінуси своєї роботи і робить деякі політичні заяви. Приміром, у зовнішній політиці Віктор Ющенко вважає, що вже через 4 місяці Україна підпише Угоду з ЄС про асоціацію, нагадуючи, що такий документ мали всі країни третьої-четвертої хвилі, які потім стали членами ЄС. Ведеться робота про входження України до Європейської енергетичної асоціації. У внутрішній політиці щодо змін до Конституції, то Віктор Ющенко заявив про готовність відкликати пропозицію стосовно членства у верхній палаті парламенту колишніх президентів. Відповідаючи на запитання, чи може він в разі поразки на президентських виборах поїсти посаду прем'єра, пан Ющенко сказав, що він не боїться за своє працевлаштування, стверджуючи, що в нього є професія, в якій працював 35 років. Віктор Ющенко каже, що він визначився з кандидатурою міністра оборони, але відмовився її називати, посилаючись на те, що попередній міністр Юрій Єхануров зараз у судовому порядку відстоює свою позицію.